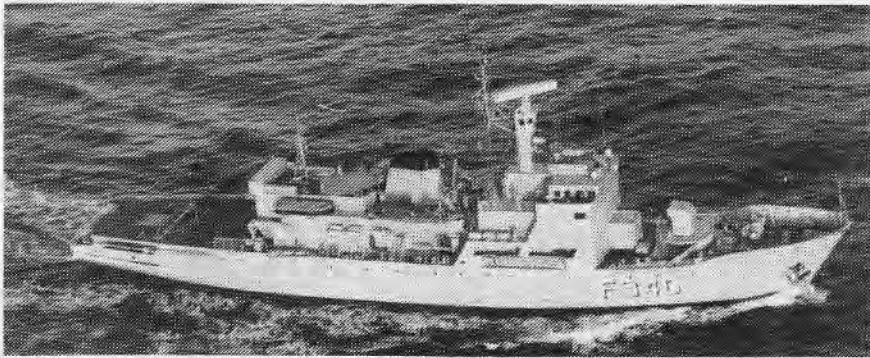

SØVÆRNETS FLYVETJENESTES HISTORIE

8 år efter Marinens Flyvevæsen, i 1951 indgik i det nyoprettede Flyvevåben, opstod igen et behov for luftfartøjer i Søværnet.

Behovet skulle ses i lyset af grønlandsskibet "HANS HEDTOFT"s tragiske forlis ved Kap Farvel i 1959. Regeringen nedsatte en kommission, med repræsentanter fra Søværnet og den civile skibsfart, med daværende viceadmiral Vedel som formand. Kommissionen foreslog i betænkningen, at skibsfarten ved Grønland skulle sikres ved at der til stadighed skulle være 1 á 2 redningsskibe i området, og at det ville være en fordel at disse var udstyret med helikopter. Endvidere var kravene om en mere effektiv fiskeriinspektion ved færøerne og tildels Grønland stadig vokset.

Inspektionsskibet "Beskytteren" under gang.

Resultatet var kontraheringen af 4 inspektionsskibe ved danske værfter i 1960-61. Samtidig vendte en arbejdsgruppe i Søværnet blikket mod udlandet for at finde en egnet helikopter. Man stod med valget mellem 3 helikoptertyper. Den britiske Wasp, den amerikanske Bell-47 og den franske Alouette III. De 2 førstnævnte var "gamle" og garvede, hvorimod Alouetten var helt ny og uprøvet, idet den første flyvning med en Alouette III fandt sted i FEB 1959.

Det må siges, at arbejdsgruppen var fremsynet, da valget faldt på Alouetten og den 28 MAJ 1962 modtog Søværnet nummer M-019. Det er sådan i det danske forsvar, at luftfartøjernes halenummer er identisk med produktionsnummeret og M-019 var en af de første, der fløj fra fabrikken i Marseilles i Sydfrankrig.

Derefter fulgte endnu 4 ligeledes i 1962, således af antallet kom op på 5 moderne og avancerede Alouette III helikoptere. I 1966 blev der yderligere indkøbt 3 af samme type, så det endelige tal kom op på 8.

Alouette III på FSN Værløse

Det var ikke nok med skibe og helikoptere, der skulle også være piloter og teknikere. Det blev bestemt, at teknikerne skulle tages fra flyvevåbnets personel og piloterne skulle findes blandt søværnets officerer med navigatøruddannelse. De første søofficerer påbegyndte pilotuddannelsen allerede i 1960 med elementær flyvetræning herhjemme på Flyvestation Avnø og i U.S.A.

De første piloter fra søværnet tiltrådte tjeneste den 15 JAN 1962 og sammen med de nyanskaffede helikoptere indgik de i Alouette flighten under eskadrille 722 på Flyvestation Værløse.

Det første inspektionsskib "HVIDBJØRNEN" var klar i slutningen af 1962, og i 1963 påbegyndtes den egentlige træning og prøveflyvning fra "HVIDBJØRNEN", bl.a. med kyndig assistance og rådgivning fra en Royal Navy pilot.

I sommeren 1963 kunne "VÆDDEREN", som det første skib udrustet med en helikoptergruppe, afgå mod Færøerne. Derefter fulgte "INGOLF" til Grønland og "FYLLA" til Færøerne for afløsning af "VÆDDEREN".

Der gik således kun 4 år fra "Vedelkommissionen"s nedsættelse, til den første udstationering af skib med helikopter på Grønland.

Efter en etableringsperiode fra 1963-66, hvor skibsscheferne og officererne sammen med piloterne skulle lære at flyve helikopteren operativt, gik man i 1966-70 over i udviklingsperioden. Denne periode karakteriseres bl.a. ved, at man nu havde materiel og personel af et sådant antal, at man kunne klare mere end dagen og vejen, således at man kunne begynde at deltage i taktiske øvelser og forsøg.

Fra 1970 blev der indført et formelt SAR-beredskab i Grønland og på Færøerne, idet der altid skulle være 1 pilot og 1 tekniker til rådighed for flyvning når vejr- og lysforhold tillod det. Endvidere blev der, forsøgsvis i Grønland og tilbagevendende på Færøerne, stationeret landbaserede helikoptergrupper. Grønlands Kommando's helikoptergruppe opererede fra NOV 1970 til JUL 1971 fra Narssarssuaq flyveplads, men blev trukket tilbage, idet Alouetten formentlig var for lille til at løse de pålagte opgaver. På Færøerne baseres til stadighed helikoptergrupper på Vagar flyveplads når inspektionsskibene er borte fra øerne.

LYNX på FSN Værlese.

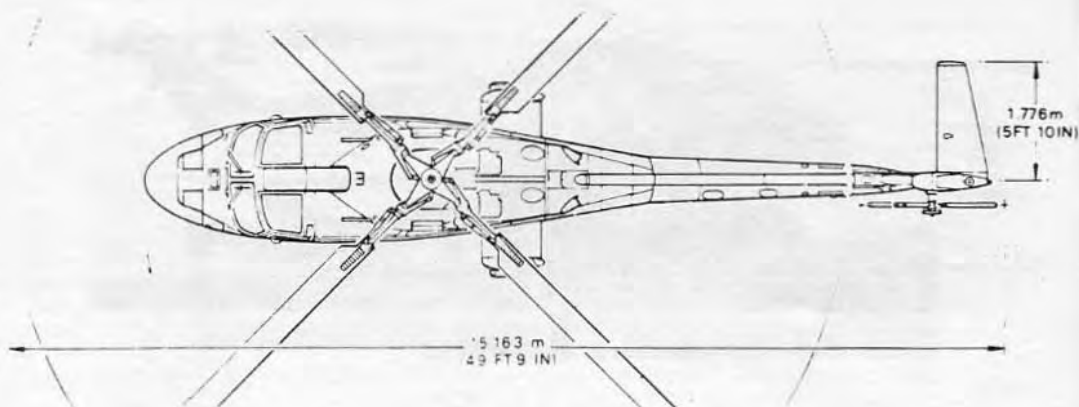
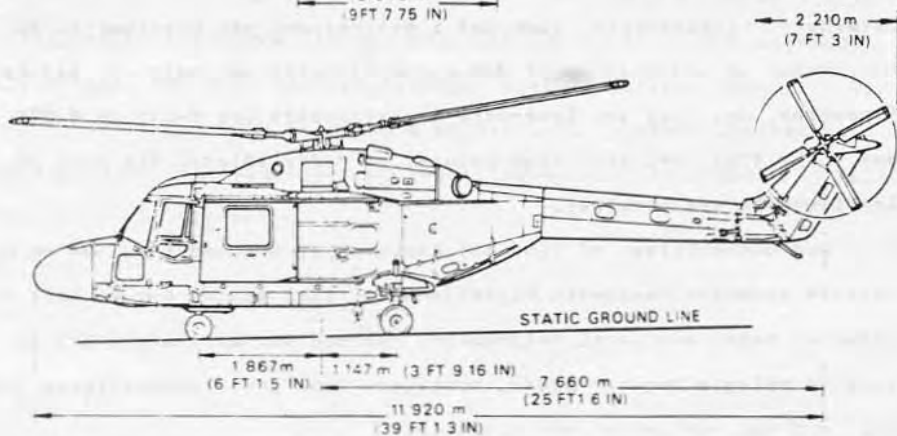
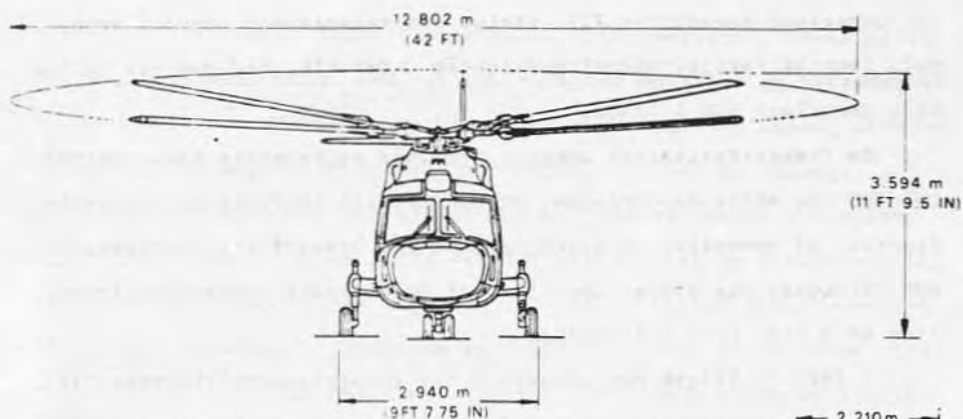
Den 29 APR 1977 fik Alouette fligten, som nu i 15 år havde været underlagt eskadrille 722, status som selvstændig enhed i søværnet. Teknisk forblev Alouette fligten under FTK, med den var nu takstisk underlagt SOK i Århus.

Da fiskeriteritoriet omkring Grønland og færøerne blev udvidet til 200 sm, måtte man erkende, at den iøvrigt trofaste og veltjente Alouette af operative og sikkerhedsmæssige årsager var forældet. I AUG 1977 blev der derfor underskrevet en kontrakt vedrørende levering af 7 stk. Lynx helikoptere.

I 1980-81 tilgik der således 8 nye inspektionshelikoptere til Søværnets Flyvetjeneste, idet der i mellemtiden var bevilget en 8. helikopter og udfasningen af den gamle Alouette begyndte. De sidste Alouetter, der fløj ved Søværnets Flyvetjeneste var M-019 og M-071 den 1 DEC 1982. Det skal lige nævnes, at M-019 således fik over 20 års tjeneste ved Søværnet.

Med anskaffelsen af Lynx helikopteren er der taget hul på en ny periode indenfor Søværnets Flyvetjeneste, idet man nu har en helt moderne og meget avanceret helikopter, hvormed man er i stand til at løse de pålagte opgaver bedre, hurtigere samt under vanskeligere forhold end det var muligt med Alouetten.

HOVEDDATA FOR LYNXMOTORER

2 Rolls Royce "GEM"-motorer

HESTEKRAFT YDELSE

960 HK på hver motor

DIMENSIONER

Største længde	15,2 meter
Foldet længde	10,6 meter
Bredde	2,9 meter
Rotor diameter	12,8 meter

VÆGT

Maximum vægt "AUW"	4425 kg
Maximum Hoistvægt	272 kg
Maximum Slingvægt	1360 kg

HASTIGHEDER

Maximum hastighed fremad	150 knob
March hastighed	120 knob
Maximum hastighed Sideværts og baglæns	30 knob
Lodret stighastighed	890 ft/min
Stighastighed i fart	2010 ft/min

FLYVETID

Flyvetid normal	2 timer 40 minutter
Flyvetid med ekstra tank	3 timer 50 minutter

UDSTYR

RADAR ARI 5979 (seaspray)

TANS

DOPPLER

RADARHØJDEMÅLER (RAD ALT)

VOR/DME

ADF

KOMPAS FOR UDLÆSNING AF SANDE KURSER

IFF/SIF TRANSPONDER

VHF og CIVIL/UHF

UHF

HF

VHF/UHF PEJLER

OPGAVER

De opgaver som Søværnets Flyvetjeneste har påtaget sig gennem årene er talrige og meget varierede og strækker sig fra almindelig transport af gods og personel over smuglerjagt og islodsning til udlægning af nøddepoter samt eftersøgnings- og redningstjeneste på færøerne og i Grønland.

Blandt de største opgaver skal nævnes:

1. Fiskeriinspektion fra inspektionsskibene.
2. SAR-tjeneste i Grønland og på Færøerne.
3. Farvandsovervågning i danske og tilstødende farvande.
4. Transport.

Hvidbjørnen klar til modtagelse af "Helo" (Helicopter.)

Hoist fra Minelæggeren Sjælland.

FISKERIINSPEKTION

En af de største opgaver under udstationering på inspektionsskibene er fiskeriinspektion, hvor helikopteren med skibet som udgangspunkt afsøger og observere fiskeskibe i et område, der er mange gange større end det skibet selv ville være i stand til at dække. Inspektionsskibet kan nu ved hjælp af oplysningerne fra helikopteren styre direkte mod den største samling af fiskefartøjer eller direkte mod et bestemt skib, medens helikopteren assisterer med oplysninger om eventuelle isforekomster.

SAR

Som tidligere nævnt blev der i 1970 indført SAR-beredskab i Grønland og på Færøerne. Dette beredskab er siden anskaffelsen af Lynx helikopteren blevet udvidet, idet Lynx'en med sit avancerede udstyr kan flyve under dårligere vejr- og lysforhold end den gamle Alouette.

SAR-flyvninger omfatter foruden assistance til nødstedte eller savnede skibe/personer også transport af kvæstede eller syge personer.

Alouette III på SAR-øvelse

Russisk slæbebåd.

FARVANDSOVERVÅGNING

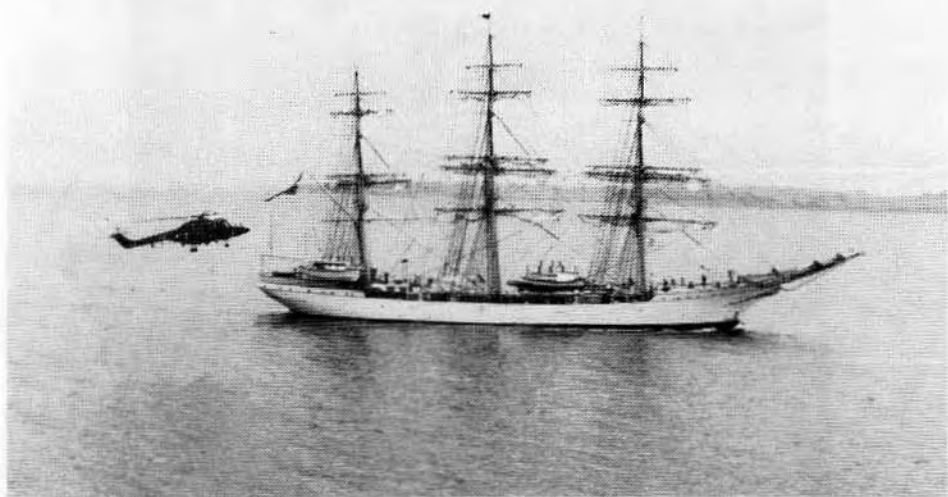
Farvandsovervågningen er blevet mere effektiv siden indfasningen af Søværnets helikoptere, ider man ved samarbejde mellem marinestationerne, de sejlende enheder samt Søværnets flyvetjeneste til staidighed kan have et overblik over skibe, der passerer gennem de danske farvande.

Helikopterens opgave er hovedsagligt at opsøge mål for identifikation, hvorefter land- og/eller søbaserede enheder kan følge eventuelt opsøge målene.

TRANSPORTOPGAVER

Transportflyvning dækker et stort område med mange varierede opgaver. Det kan være opgaver, som at bringe hø til dyr på øer, der på grund af vejret har været afskåret i længere tid, det kan være flytning af indholdet fra et frysehus eller det kan være enhver anden genstand, der kan anbringes i/under en helikopter. I Grønland kan der være tale om at yde assistance til bopladser eller ekspeditioner, der af den ene eller anden årsag er udgået for proviant eller andet som f.eks. tændstikker.

Skoleskibet "Danmark"

Lay-out & tryk. FLSP.

